

Bijlage 1: Advies evaluatie werkwijze raad

Aan	Presidium
Van	Werkgroep evaluatie werkwijze raad
CC	
Datum	22 mei 2014
Betreft	Evaluatie werkwijze raad
Reg.num	Z -14-27304 / 23859

Inleiding

Begin 2014 besloot het presidium een werkgroep in te stellen voor de evaluatie van de werkwijze van de raad. De werkgroep bestond uit dhr. De Rover (voorzitter, raadslid ChristenUnie), dhr. Van der Boom (raadslid SGP), dhr. Maliepaard (raadslid GOS), dhr. Van der Meer (raadslid VVD), dhr. Trouwborst (wethouder) en dhr. Mimpfen (griffier). Deze werkgroep kreeg input mee van zeven van de acht fracties en van het college.

De werkgroep gebruikte deze bijdragen als input voor de evaluatie. De werkgroep heeft zich een beeld gevormd van de hoofdlijnen van de verschillende bijdragen met de daaruit te destilleren gemeenschappelijke opvattingen en discussiepunten. Vervolgens is de werkgroep tot een aantal aanbevelingen gekomen ter verbetering van de huidige werkwijze.

In dit advies wordt eerst een weergave gegeven van de gemeenschappelijke opvattingen en discussiepunten, alvorens in te gaan op de aanbevelingen van de werkgroep.

Gemeenschappelijke opvattingen

Basis van werkwijze in orde

In het algemeen kan uit de bijdragen van fracties en college geconcludeerd worden dat er geen grote ontevredenheid bestaat over de huidige werkwijze. Wel worden diverse aandachtspunten en verbeterpunten benoemd. Hieronder volgen de belangrijkste aandachtspunten en verbeterpunten waarover enige overeenstemming lijkt te bestaan.

Meer helderheid over fasen

Diverse fracties geven aan dat het belangrijk is om (meer) helderheid over de verschillende fasen te creëren. Het moet voor de deelnemers aan de vergadering en voor de toeschouwers helder zijn in welke fase een voorstel zich bevindt en wat het doel is van de behandeling. Zo moet ook helder zijn of al dan niet een presentatie zal worden verzorgd in de beeldvormende fase. Deze presentaties dienen verder niet te lang te zijn en dienen goed de kern weer te geven.

Debat op hoofdlijnen, maar ruimte voor diepgang

Diverse fracties geven aan dat het belangrijk is op hoofdlijnen te vergaderen. Ondanks dat deze raad hier vaak goed in slaagt, lijkt het wel een blijvend aandachtspunt om niet te veel

tijd aan details te besteden. Sommige fracties geven aan (op sommige onderwerpen) meer behoefte te hebben aan diepgang in de discussie. Er zijn diverse manieren om deze diepgang te krijgen, waaronder commissies, klankbordgroepen, informele avonden en presentatieavonden. Andere fracties geven aan behoefte te hebben aan meer debat. De rol van de voorzitter is hierbij van belang maar het komt hierbij ook aan op de raadsleden zelf.

Discussiepunten

Al dan niet meer ruimte voor interactie met bewoners of belanghebbenden

Sommige fracties geven aan dat er voldoende ruimte is voor interactie met bewoners of belanghebbenden, terwijl andere aangeven dat er wel wat meer interactie zou mogen zijn, bijvoorbeeld in de beeldvormende fase met dorpsraden of verenigingen. Inmiddels is in het presidium reeds besloten dat de dorpsraden worden uitgenodigd voor de gast van de raad in combinatie met een korte presentatie in de beeldvormende fase. Hiermee wordt al voor een deel tegemoetgekomen aan de behoefte aan meer interactie in de beeldvormende fase.

Al dan niet minder vergaderingen

Sommige fracties en het college geven aan dat de frequentie van de raadsvergaderingen (op termijn) omlaag kan, terwijl andere fracties aangeven dat de frequentie precies goed is. In 2014 zijn er al minder raadsvergaderingen gepland dan in 2013 (19 in plaats van 24). Het is daarbij ook merkbaar dat het aantal collegevoorstellen in het eerste kwartaal van 2014 lager lijkt te liggen dan in 2013. Mogelijk kan hierdoor het aantal raadsvergaderingen verder naar beneden in 2015. Vooralsnog vindt de werkgroep het nog te vroeg om minder raadsvergaderingen in te plannen. Mogelijk kan het aantal vergaderingen in de toekomst wel verder naar beneden worden bijgesteld.

Commissies of andere werkvormen

Sommige fracties geven aan dat een stelsel met commissies meer ruimte biedt voor diepgang en bovendien ruimte biedt om steunfractieleden in te zetten en op te leiden. Hier staat tegenover dat dit meer vergadertijd kost en afwijkt van het vergaderen op hoofdlijnen. Voor meer diepgang op bepaalde onderwerpen zijn daarnaast ook andere – flexibele – mogelijkheden zoals informele informatieavonden, presentatieavonden of klankbordgroepen. De werkgroep geeft de voorkeur aan deze middelen ten opzichte van de terugkeer naar commissies.

Twee of drie fasen

Het college en een enkele fractie geeft in overweging het aantal fasen terug te brengen naar twee. In de praktijk worden veel voorstellen echter al in twee fasen behandeld, terwijl het voor sommige voorstellen een meerwaarde kan hebben om het in drie fasen te behandelen. Het nadeel van het schrappen van de beeldvormende fase is dat daarmee de mogelijkheid wordt verloren om de agenda van de raad zo flexibel mogelijk te gebruiken en in voorkomende gevallen deze ook puur beeldvormend in te zetten.

Informeel of transparant

Een terugkerend discussiepunt betreft de beslotenheid van bepaalde bijeenkomsten, met name de informele avonden en eventueel de presentatieavonden. Sommige fracties willen graag zo veel mogelijk in de openbaarheid bespreken terwijl andere fracties meer waarde hechten aan de mogelijkheid om op bepaalde onderwerpen meer informeel van gedachten te wisselen in een besloten setting. De werkgroep adviseert zo veel mogelijk in openbaarheid te willen behandelen, maar indien nodig de ruimte te scheppen voor een informele avond. De besluitvorming hierover ligt bij het presidium.

Aanbevelingen

Op basis van de besproken gemeenschappelijke opvattingen en discussiepunten doet de werkgroep de volgende concrete aanbevelingen.

1. Behoud de basis van de huidige werkwijze met drie fasen

De werkgroep ziet het nu niet als wenselijk om de huidige werkwijze geheel over een andere boeg te gooien. De basis van de werkwijze lijkt goed in orde. De drie fasen geven de mogelijkheid de agenda van de raad flexibel in te delen aan de hand van het agendadoel van een bepaald agendapunt: beeldvorming, oordeelsvorming of besluitvorming.

2. Toelichting op de agenda

Om meer helderheid te krijgen over het doel en wijze van behandeling van een bepaald agendapunt wordt voorgesteld om bij elk agendapunt een toelichting op de agenda te geven. In enkele zinnen wordt dan aangeduid wat het doel is van het agendapunt en op welke wijze de behandeling plaatsvindt, bijvoorbeeld of er al dan niet een presentatie wordt gegeven.

3. Helder scheiden van de fasen

Er wordt voorgesteld om het scheiden van de fasen helderder te markeren tijdens de raadsvergadering. Dit wordt door de voorzitter gedaan, zo mogelijk door het inlassen van een korte pauze tussen de fasen.

4. Training of workshop debat

Om aandacht te besteden aan de wijze van debatteren met elkaar wordt voorgesteld om hierover nader met elkaar in gesprek te gaan. Dit kan middels een workshop of een training met de gehele raad en het college. Doel hiervan is om met elkaar te bespreken welke wijze van debatteren voor onze raad op welk moment wenselijk is en om aandacht te besteden aan wat er voor nodig is om dit te realiseren.

5. Voorlopig behouden vergaderfrequentie

De vergaderingen van de raad zijn niet altijd helemaal gevuld. Het lijkt echter te vroeg om nu al te besluiten het aantal raadsvergaderingen te verminderen. Een raadsvergadering inlassen op een later moment is immers vaak lastiger dan een vergadering schrappen. Daarnaast is het ook nog niet helder hoe de agenda van de raad zich in de loop van 2014 en 2015 verder zal ontwikkelen. Mogelijk kan het aantal raadsvergaderingen in 2015 iets minder worden door rondom vakanties net wat ruimer te plannen.

6. Formaliseren seniorenconvent, presentatieavonden en hoorzitting

De raad heeft een werkwijze ontwikkeld die verder gaat dan het huidige Reglement van orde. Zo heeft vorig jaar een aantal keer een vergadering plaatsgevonden van een zogenaamd seniorenconvent, een bijeenkomst van (plaatsvervangend) fractievoorzitters, waarin vertrouwelijk gesproken kan worden, bijvoorbeeld over personen of andere zaken met een vertrouwelijk karakter. Daarnaast heeft dit jaar voor het eerst een openbare hoorzitting plaatsgevonden, en wordt al geruime tijd gewerkt met (openbare) presentatieavonden. Besloten wordt om deze en andere instrumenten van de raad op hoofdlijnen te beschrijven in het Reglement van orde.

7. Betrekken maatschappelijk middenveld

De werkgroep vindt het een goede ontwikkeling dat geëxperimenteerd gaat worden met het betrekken van dorpsraden in de beeldvormende fase van de raad. Ook op andere momenten zou de raad het maatschappelijk middenveld kunnen uitnodigen voor een raadsvergadering of presentatieavond om een nader beeld te krijgen van een bepaalde problematiek. Het presidium zou moeten besluiten wanneer dit wenselijk is.

8. Na oordeelsvorming zo mogelijk direct besluiten

De werkgroep heeft uitgesproken dat het wenselijk is dat er na de oordeelsvormende fase zo spoedig mogelijk besloten kan worden. Indien niemand bezwaar maakt kan bij voorkeur dezelfde vergadering nog worden besloten.

9. Benut de mogelijkheid van een startnotitie

Het college werkt regelmatig met een startnotitie voor de ontwikkeling van nieuw beleid. Deze startnotities worden echter niet altijd ter besluitvorming voorgelegd aan de raad. Geadviseerd wordt om bij elke start van een beleidsontwikkeling van enige omvang de raad een startnotitie voor te leggen waarin de hoofdlijnen van het te ontwikkelen beleid kunnen worden geschetst, maar ook kan worden afgesproken over de wijze waarop de raad betrokken is bij de totstandkoming van het beleid. Ook de interactie met het maatschappelijk middenveld kan hierin besproken worden.

Tot slot

U wordt voorgesteld in te stemmen met het advies van de werkgroep evaluatie werkwijze raad en de daaruit volgende wijzigingen op het Reglement van orde conform de bijgevoegde staat van wijzigingen vast te stellen. Tevens wordt voorgesteld om in ieder geval over een jaar, maar wanneer nodig eerder, de aangepaste werkwijze opnieuw te bezien en zo nodig aan te passen aan actuele ontwikkelingen.